

Første Verdenskrig

Kvinder i krig

Da Første Verdenskrig startede, havde ingen kvinder stemmeret, deres opgave i dagligdagen var at passe deres mænd og børn. Første Verdenskrig hjalp Kvindernes selvstændighed godt på vej.

Kvindelige ammunitionsarbejdere 1918

Krigen sørgede for at kvinderne kom i arbejde, i og med at mændene blev indkaldt, var der kun kvinderne til at lave det stykke arbejde de havde lavet inden. Så kvinderne kom til at arbejde på fx ammunitionsfabrikker, hvor de lavede ammunition til kanonerne. Det var ikke et særligt sikkert job, af og til kunne der forekomme sprængninger og eksplosioner, og tit var de ikke engang blevet uddannet til det. De arbejdede i hold fra 8-12, og eftersom det var kvinder, blev der også brug for barselsorlov og børnepasning, som ikke var en almindelighed dengang. Ud over ammunitionsfabrikkerne kunne de også ende op med at arbejde som buskonduktør eller bogtrykker.

Nogle engelske kvinder gik også ind i "Kvindernes landhær" som blev oprettet i 1916. Der udførte de arbejde indenfor landbruget, der dengang krævede meget mere, end det gør nu til dags, i og med at de ikke havde alle de maskiner til at hjælpe sig.

Flere tusinde kom også til fronten, hvor de udførte hjælpearbejde, nogle af dem blev ambulancechauffører, andre sygeplejersker for Røde kors, og nogle lavede mad til soldaterne.

I året 1917 blev der i England, oprettet en afdeling for kvinder ude i de væbnede styrker, men de fik aldrig rigtigt lov, til at være med i selve kampene. De franske kvinder endte også med at arbejde på fabrikker i landbruget og på store kontorer under krigen. Omkring midten af 1915 arbejdede ca. 30.000 franske kvinder til med at fremstille ammunition. I 1916 blev der oprettet en lov, der sagde at det var ulovligt at ansætte mænd, til et arbejde kvinder kunne klare. Forudsagt af det blev der også oprettet en komite for kvindearbejde, som holdt et godt øje med kvinders arbejdsforhold.

Kvinderne i Frankrig arbejdede lige som de engelske også som sygeplejersker både på slagmarken men også der hjemme, men de fik aldrig lov, til at komme til fronten som de engelske. En international organisation under navnet "Kvinders tjeneste liga" fik oprettet børnehaver, som skulle passe børnene, mens kvinderne var på arbejde.

Kvindernes Stemmeret

Allerede i starten af 1900 tallet begyndte kvinderne i Europa, at arbejde for at få stemmeret. Den største grund til at man pludselig begyndte at diskutere om kvinders rettigheder, var at der i New Zealand, som det først land i verden, blev indført stemmeret for kvinder i 1893, og Australien i 1902. I England blev der oprettet en organisation ved navn: *Women's social and polite union* (WSPU), som gik aktivt ind i kampen om stemmeret til kvinder. De gik så langt, som til at gå rundt i byerne og smadre vinduer.

Der gik mange år, før deres arbejde blev til noget, og i England fik kvinderne begrænset stemmeret i 1918, mens det i 1928 blev udvidet til alle kvinder.

Her i Danmark fik kvinderne valgret til menighedsrådet i 1903, til kommunal rådet i 1908, og til parlamentet i 1915

De tyske kvinder fik stemmeret i 1919, mens de franske måtte vente helt til Anden Verdenskrigs slutning i 1945. Men der var et land, der måtte vente meget længere, for i Kuwait fik de først stemmeret i 2005.

Edith Cavell

En af de kvinder der hjalp med at udrette noget stort, var Edith Cavell fra England. I året 1914 var hun sygeplejerske og forstander, for et Røde Kors hospital i Bruxelles. En dag da nogle tyske soldater trængte ind og besatte byen, hjalp hun nogle allierede soldater med at flygte til Holland, som var neutrale. Men tyskerne fandt ud af det, og arresterede hende, hun blev dømt til døden, men før hun i 1915 blev skudt, sagde hun disse ord: "Således som jeg står her foran Gud og evigheden, erkender jeg at patriotisme ikke er nok. Jeg må ikke føle had eller bitterhed mod nogen." Efter det blev hun en national heltinde, og fik ændret folks indstilling på kvinder i krig.

Astrid